

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2021/22749]

3 DECEMBER 2021. — Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft energiegemeenschappen, inwerkingtreding van energiedelen en peer-to-peerhandel van groene stroom door één actieve afnemer aan één andere actieve afnemer en informatieverstrekking door de leverancier aan de netgebruiker

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;

- het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 3.1.3, eerste lid, 4°, *n*), ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021, artikel 4.3.1, § 2, en 4.3.2, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, artikel 4.8.1, § 2, eerste lid, artikel 4.8.2, § 2, eerste lid, artikel 4.8.3, derde lid, artikel 7.2.1, § 2, en artikel 7.2.2, § 3, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021;

- het decreet van 2 april 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en tot omzetting van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU, artikel 63.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 28 juni 2021.
- De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt heeft advies gegeven op 3 augustus 2021.
- De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft advies gegeven op 30 augustus 2021.
- De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 8 september 2021 besloten om geen advies te geven.
- De Raad van State heeft advies 70.204/3 gegeven op 19 oktober 2021, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van:

1° richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen;

2° richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van richtlijn 2012/27/EU.

Art. 2. In artikel 1.1.1, § 2, van het Energiebesluit van 19 november 2010, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 33°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“33°/0 energiegemeenschap: een energiegemeenschap van burgers of een hernieuwbare-energiegemeenschap;”;

2° er wordt een punt 40°/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“40°/6 factureringinformatie: de informatie die wordt verstrekt op een factuur van een afnemer, afgezien van een betalingsverzoek;”.

Art. 3. In artikel 1.1.2 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2017 en het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021, wordt punt 2° opgeheven.

Art. 4. In artikel 3.1.38/1 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019, wordt het eerste lid opgeheven.

Art. 5. In artikel 3.2.15, eerste lid, van hetzelfde besluit, wordt het woord “onmiddellijk” vervangen door het woord “voorafgaand”.

Art. 6. In artikel 3.2.18, eerste lid, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 en het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1/1° wordt de zin “Indien de afnemer het contract opzegt, wordt op het einde van het contract en na ontvangst van de nodige meetgegevens van de netbeheerder een slotfactuur opgemaakt;” vervangen door de zin “Als de afnemer het leveringscontract opzegt, stuurt de leverancier binnen zes weken na het einde van het leveringscontract een slotfactuur aan de afnemer, op voorwaarde dat de leverancier de nodige meetgegevens van de netbeheerder heeft ontvangen;”;

2° aan punt 3° wordt de volgende zin toegevoegd:

“Op vraag van de afnemers ontvangen ze van de leverancier een duidelijke en begrijpelijke uitleg over hoe hun factuur tot stand is gekomen, zeker als de factuur niet gebaseerd is op de daadwerkelijke afname;”;

3° er worden een punt 3°/1 en een punt 3°/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

“3°/1 bezorgt de afnemer de volgende essentiële informatie op de factuur, duidelijk onderscheiden van andere gedeeltes van de factuur:

a) het bedrag dat moet worden betaald. Als dat mogelijk is, wordt dat bedrag uitgesplitst in de volgende componenten:

- 1) de component energie en levering;
- 2) de netwerkcomponent;
- 3) de component belastingen, heffingen, vergoedingen en kosten;

b) de dag waarop de betaling verschuldigd is;

3°/2 bezorgt de afnemer de volgende essentiële informatie op de factuur en in de factureringinformatie:

a) de afname van elektriciteit of aardgas in de factureringsperiode;

b) de naam en contactgegevens van de leverancier, met inbegrip van een telefoonnummer en een e-mailadres;

c) in voorkomend geval, de precieze benaming en versie van het lopende product of de dienst, met de vermelding of het een variabele, vaste, dan wel een dynamische prijs betreft;

d) de einddatum van het contract, als dat van toepassing is;

e) informatie over de mogelijkheid en de mogelijke voordelen van overstappen;

f) de EAN-code;

g) informatie over de rechten van de afnemers, de contactgegevens van de instantie die gecontacteerd kan worden bij vragen daarover en de contactgegevens van de ombudsdienst die gecontacteerd kan worden bij klachten over de naleving van die rechten;

h) een verwijzing naar het vergelijkingsinstrument van de VREG, vermeld in artikel 3.1.16 van het Energiedecreet van 8 mei 2009;";

4° er worden een punt 4°/1 en een punt 4°/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

"4°/1 zorgt ervoor dat ieder verschil in verband met betalingsmogelijkheden of vooruitbetalingsregelingen objectief, niet-discriminerend en evenredig is, en niet meer bedraagt dan de directe kosten ervan;

4°/2 zorgt ervoor dat huishoudelijke afnemers die toegang hebben tot vooruitbetalingssystemen, daarvan geen nadeel ondervinden;";

5° er worden een punt 8°/2 tot en met 8°/6 ingevoegd, die luiden als volgt:

"8°/2 bezorgt de afnemers, voorafgaand aan de sluiting of de bevestiging van een leveringscontract, eerlijke, transparante, duidelijke en begrijpbare contractuele voorwaarden, waaronder de toepasselijke algemene voorwaarden en, in voorkomend geval, de tariefkaart;

8°/3 bezorgt de afnemers, voorafgaand aan de sluiting of de bevestiging van een leveringscontract en bij elke wijziging daarvan, een in het oog springende samenvatting van de belangrijkste contractuele voorwaarden in een beknopte en eenvoudige taal;

8°/4 brengt de afnemers op toereikende wijze op de hoogte van ieder voornemen om de contractuele voorwaarden te wijzigen en hun recht om het contract op te zeggen op het moment dat ze van het voormelde voornemen op de hoogte worden gebracht;

8°/5 brengt de afnemers op een transparante en begrijpelijke manier rechtstreeks op de hoogte van aanpassingen van de leveringsprijs en van de redenen en voorwaarden voor de aanpassing en reikwijdte ervan. De leverancier doet dat uiterlijk twee weken, en als het huishoudelijke afnemers betreft, uiterlijk één maand vóór de voormelde aanpassing in werking treedt;

8°/6 informeert de afnemers minstens jaarlijks over de mogelijkheid om met de leverancier een contract op basis van een dynamische elektriciteitsprijs af te sluiten. Als de leverancier een dergelijk contract aanbiedt, informeert hij de afnemers daarbij over de mogelijkheden, kosten en risico's van dergelijke contracten. Daarbij wordt toegelicht dat de afnemers een dergelijk contract alleen kunnen sluiten als ze al over een digitale meter beschikken of een digitale meter laten installeren, met vermelding van de kostprijs en de procedure daarvan. Een overschakeling op een contract op basis van een dynamische elektriciteitsprijs is alleen mogelijk na uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de afnemer, na voorafgaandelijke informatieverlening over de mogelijke prijsschommelingen en de implicaties daarvan;";

6° er wordt een punt 14° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"14° zorgt ervoor dat, als het leveringscontract met de afnemer in een toekomstige wijziging van het product of de prijs of in een korting voorziet, dat vermeld wordt op de factuur samen met de datum waarop de wijziging in werking treedt."

Art. 7. Aan titel III van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021, wordt een hoofdstuk III, dat bestaat uit artikel 3.3.1 tot en met 3.3.3, toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk III. Energiegemeenschap van burgers en hernieuwbare-energiegemeenschap

Art. 3.3.1. De overeenkomst tussen de energiegemeenschap van burgers of de hernieuwbare-energiegemeenschap en elk van de vennoten of leden ervan, wordt gesloten op volstrekt vrijwillige basis en kan niet verplicht worden gesteld door enige andere overeenkomst die de partijen bindt. De overeenkomst wordt geformuleerd in duidelijke en begrijpelijke taal en omvat de volgende gegevens:

1° de naam, de rechtsvorm en het adres van de energiegemeenschap;

2° bepalingen over de levensduur en de ontbinding van de energiegemeenschap;

3° het aanspreekpunt van de energiegemeenschap;

4° een beschrijving van de ecologische, economische of sociale doelstellingen van de energiegemeenschap;

5° de bepalingen over de kosten van de gemeenschap en de bestemming van de eventuele winst die door de activiteiten van de energiegemeenschap wordt gegenereerd;

6° als dat van toepassing is, de bepalingen over het beheer van de groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong;

7° de bepalingen over het daadwerkelijke zeggenschap of de controle over de activiteiten van de energiegemeenschap en de wijze van stemming binnen de organen van de energiegemeenschap;

8° in geval van een hernieuwbare-energiegemeenschap, de wijze waarop de autonomie wordt gewaarborgd en de productie-installaties waarvan ze eigenaar is en die ze kan gebruiken om haar activiteiten uit te oefenen;

9° de activiteiten, vermeld in artikel 4.8.4, § 1, eerste en tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, die de energiegemeenschap zal uitoefenen;

10° als dat van toepassing is, en in overeenstemming met het technisch reglement distributie elektriciteit, de vastlegging van de verdeelsleutel die van toepassing is en de eventuele financiële gevolgen in het kader van energiedelen en de voorwaarden en de procedure waaronder de verdeelsleutel gewijzigd kan worden. De regels voor het energiedelen zijn eerlijk, transparant en niet-discriminerend;

11° de voorwaarden voor de toetreding tot en de uitstap uit de energiegemeenschap, en als dat van toepassing is, de voorwaarden voor de toetreding tot en de uitstap uit het energiedelen in overeenstemming met het technisch reglement distributie elektriciteit. De voorwaarden zijn transparant, objectief, billijk, niet-discriminerend en proportioneel;

12° als dat van toepassing is, en in overeenstemming met het technisch reglement distributie elektriciteit, de methode om fouten te melden met betrekking tot de toegepaste verdeelsleutel;

13° de methode om een klacht in te dienen bij de energiegemeenschap;

14° de methode om procedures voor de beslechting van geschillen met de energiegemeenschap in te leiden;

15° de bepalingen over de rechten en plichten van de energiegemeenschap en haar leden of vennoten over de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van persoonsgegevens.

Art. 3.3.2. Binnen dertig dagen na haar oprichting meldt de energiegemeenschap van burgers of de hernieuwbare-energiegemeenschap met een elektronisch formulier dat de VREG op zijn website ter beschikking stelt, al de volgende gegevens aan de VREG:

- 1° de naam, de rechtsvorm en het adres van de energiegemeenschap;
- 2° het type energiegemeenschap;
- 3° de activiteiten, vermeld in artikel 4.8.4, § 1, eerste en tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, die de energiegemeenschap uitoefent;
- 4° een overzicht dat weergeeft in welke mate de vennoten of leden van de energiegemeenschap, verhoudingsgewijs, natuurlijke personen, lokale overheden, kleine ondernemingen, middelgrote ondernemingen of grote ondernemingen zijn;
- 5° in geval van een hernieuwbare-energiegemeenschap, de wijze waarop ze invulling geeft aan het begrip technische of geografische nabijheid, vermeld in artikel 4.8.2, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Met een elektronisch formulier dat de VREG op zijn website ter beschikking stelt, meldt de energiegemeenschap van burgers of de hernieuwbare-energiegemeenschap jaarlijks voor 31 december aan de VREG de wijzigingen van de gegevens, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 5°.

Art. 3.3.3. De VREG neemt in zijn rapport, vermeld in artikel 3.1.3, eerste lid, 4°, *n*), van het Energiedecreet van 8 mei 2009, over de energiegemeenschappen al de volgende aspecten op:

- 1° een overzicht van het aantal gemelde energiegemeenschappen en het type ervan;
- 2° de activiteiten die energiegemeenschappen uitoefenen;
- 3° de verhoudingen tussen de verschillende types van vennoten of leden van energiegemeenschappen;
- 4° de wijze waarop de technische of geografische nabijheid bij hernieuwbare-energiegemeenschappen wordt ingevuld;
- 5° het aantal productie-installaties waarvan energiegemeenschappen eigenaar of gebruiker zijn en hun vermogen;
- 6° het aantal toegangspunten waarop aan energiedelen of peer-to-peerhandel van groene stroom door één actieve afnemer aan één andere actieve afnemer wordt gedaan;
- 7° het aantal kWh groene stroom dat wordt uitgewisseld via energiedelen of verkocht via peer-to-peerhandel door één actieve afnemer aan één andere actieve afnemer;
- 8° het aantal kWh groene stroom dat wordt verkocht door de energiegemeenschappen aan derden.”.

Art. 8. In artikel 6.4.23 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1, eerste lid, wordt vervangen door wat volgt:

“§ 1. Op elke factuur die gebaseerd is op nieuwe afnamegegevens of op een begeleidend document of in de factureringsinformatie of, voor niet-huishoudelijke eindafnemers van elektriciteit, op een beveiligde internettoepassing waarnaar op de factuur wordt verwezen, wordt door de leverancier de volgende informatie ter beschikking gesteld:

 - 1° de jaarlijkse afname van elektriciteit tijdens de laatste drie jaar, op een overzichtelijke manier en in grafiekvorm weergegeven;
 - 2° vergelijkingen met een gemiddelde genormaliseerde of benchmarkafnemer van dezelfde verbruikerscategorie.”;
 - 2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “de gegevens van de laatste drie jaar” vervangen door de zinsnede “de gegevens, vermeld in het eerste lid,”;
 - 3° in paragraaf 1, vierde lid, wordt de zinsnede “gebruiksperiode, namelijk daggebruik, nachtgebruik of exclusief nachtgebruik,” vervangen door de woorden “verschillende tariefperiodes”;
 - 4° in paragraaf 2 wordt tussen de zinsnede “vermeld in paragraaf 1,” en de zinsnede “beschikt,” de zinsnede “eerste lid, 1°,” ingevoegd;
 - 5° aan paragraaf 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De minister kan vastleggen op welke manier de vergelijkingen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 2°, moeten gebeuren, en welke gegevens daarvoor ter beschikking moeten worden gesteld aan de leveranciers door de distributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.”.

Art. 9. In artikel 6.4.25 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1, eerste lid, wordt vervangen door wat volgt:

“Op elke factuur die gebaseerd is op nieuwe afnamegegevens of op een begeleidend document of in de factureringsinformatie of, voor niet-huishoudelijke eindafnemers van aardgas op een beveiligde internettoepassing waarnaar op de factuur wordt verwezen, wordt door de leverancier de volgende informatie ter beschikking gesteld:

 - 1° de jaarlijkse afname van aardgas tijdens de laatste drie jaar, op een overzichtelijke manier en in grafiekvorm weergegeven;
 - 2° vergelijkingen met een gemiddelde genormaliseerde of benchmarkafnemer van dezelfde verbruikerscategorie.”;
 - 2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “de gegevens van die laatste drie jaar” vervangen door de zinsnede “de gegevens, vermeld in het eerste lid,”;
 - 3° in paragraaf 2 wordt tussen de zinsnede “vermeld in paragraaf 1,” en de zinsnede “beschikt,” de zinsnede “eerste lid, 1°,” ingevoegd;
 - 4° aan paragraaf 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De minister kan vastleggen op welke manier de vergelijkingen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 2°, moeten gebeuren, en welke gegevens daarvoor ter beschikking moeten worden gesteld aan de leveranciers door de aardgasdistributienetbeheerder.”.

Art. 10. In hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2021, wordt een artikel 12.3.23/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 12.3.23/1. De rechtspersoon die op 1 januari 2022 al bestaat en die voldoet aan de vereisten van een energiegemeenschap van burgers, vermeld in artikel 4.8.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 of de vereisten van een hernieuwbare-energiegemeenschap, vermeld in artikel 4.8.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, meldt de gegevens, vermeld in artikel 3.3.2, eerste lid, uiterlijk op 1 april 2022 aan de VREG.”.

Art. 11. Artikel 61 en 62 van het decreet van 2 april 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en tot omzetting van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU en dit besluit treden in werking op 1 januari 2022.

Art. 12. De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 3 december 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

J. JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Z. DEMIR
